

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ 1^ο ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ

"Μείωση, Επαναχρησιμοποίηση και Ανακύκλωση Απορριμμάτων"

ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ο ΕΟΑΝ αποτελεί τον κύριο βραχίονα της Πολιτείας, για την υλοποίηση της νέας εθνικής στρατηγικής για την ανακύκλωση και την προώθηση της κυκλικής οικονομίας στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό, ο Οργανισμός μια συγκροτημένη και πολυεπίπεδη πολιτική, με συγκεκριμένους στόχους και προτεραιότητες.

Στην πρώτη γραμμή βρίσκεται η εφαρμογή της ανακύκλωσης, μέσα από την έγκριση των αναθεωρημένων επιχειρησιακών σχεδίων των φορέων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης (ΣΕΔ) και τη δημιουργία νέων, όπου απαιτείται (Ν. 4376/2020) ή κρίνεται απαραίτητο. Επίσης, η ενίσχυση του εποπτικού ρόλου του Οργανισμού, για την αποτελεσματική παρακολούθηση και τον έλεγχο της ορθής λειτουργίας των ΣΕΔ, με βάση τα επιχειρησιακά σχέδιά τους.

Σε προτεραιότητα έχουν τεθεί η σύναψη στρατηγικών συμμαχιών με φορείς και θεσμικούς εκπροσώπους τόσο της Αυτοδιοίκησης, όσο και της επιχειρηματικότητας. Στόχος είναι να ενισχυθούν οι δράσεις σε τοπικό επίπεδο, αλλά και να τονωθεί η συμμετοχή των πολιτών στην ανακύκλωση μέσα από την παροχή κινήτρων, που θα αναπτυχθούν με άμεση εμπλοκή των Δήμων και των επιχειρήσεων.

Παράλληλα, σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς, προωθείται η μείωση της δημιουργίας αποβλήτων, μέσα από τα προγράμματα πρόληψης τα οποία αφορούν τόσο το επίπεδο του σχεδιασμού όσο και της κατανάλωσης ενός προϊόντος.

Εξίσου σημαντικός πυλώνας της δραστηριότητας του Οργανισμού είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης σε επίπεδο κοινωνίας, με χρηματοδότηση από το περιβαλλοντικό τέλος της πλαστικής σακούλας. Στόχος είναι η εκπαίδευση των πολιτών και των μαθητών σε ουσιαστικά θέματα πρόληψης

και ανακύκλωσης, αλλά και ευρύτερα η ανάπτυξη της περιβαλλοντικής συνείδησης και η προώθηση της ιδέας της ανακύκλωσης ως τρόπου ζωής.

Και βέβαια, για την αποτελεσματική εφαρμογή των προτεραιοτήτων αυτών, σχεδιάζονται μια σειρά από ενέργειες για τη διαρκή βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του ΕΟΑΝ, μέσα από την ψηφιακή αναβάθμιση των λειτουργιών του, την αναβάθμιση του ελεγκτικού μηχανισμού και την ενίσχυση του ερευνητικού του έργου.

Ο ΕΟΑΝ έχει ολοκληρώσει το **Στρατηγικό Σχέδιο 2020-2022**, όπου καθορίζονται οι στρατηγικοί του στόχοι και οι επιχειρησιακοί στόχοι ανά Διεύθυνση:

1. Μείωση δημιουργίας αποβλήτων μέσω της θέσπισης και εποπτείας μέτρων πρόληψης.
2. Αύξηση της ανακύκλωσης μέσω της θέσπισης και εποπτείας προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης.
3. Ενίσχυση της εποπτείας και του ελέγχου όλων των εμπλεκόμενων φορέων.
4. Εδραίωση της περιβαλλοντικής συνείδησης, των αρχών της κυκλικής οικονομίας και του ερευνητικού έργου του Οργανισμού.
5. Διαρκής βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του Οργανισμού

Η αντιμετώπιση της πλαστικής ρύπανσης αποτελεί προτεραιότητα, τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα ενσωμάτωσε στον ν. 4376/2020 την Οδηγία 2019/904 για την απαγόρευση 9 πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης από τον 3.7.2021, και τη μείωση της διάθεσης και χρήσης πλαστικών ποτηριών και περιεκτών φαγητού και αντικατάστασή τους με εναλλακτικά από 1.1.2022.

Ο ΕΟΑΝ σε συνεργασία με το ΥΠΕΝ υλοποιεί, παρακολουθεί και εποπτεύει τα μέτρα πρόληψης που στοχεύουν στη μείωση της κατανάλωσης και χρήσης πλαστικών προϊόντων, εστιάζοντας στην πλαστική σακούλα μεταφοράς και στα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης.

Ωστόσο, για να μπορέσει να εφαρμοστεί σωστά οποιαδήποτε περιβαλλοντική νομοθεσία, θα πρέπει να έχει την υποστήριξη τόσο των πολιτών όσο και της αγοράς. Πρέπει ο πολίτης να είναι ενημερωμένος, να κατανοήσει το «γιατί» πίσω από την ανάγκη της κατάργησης των πλαστικών μιας χρήσης. Είναι σημαντικό να γνωρίζει, για παράδειγμα, ότι σήμερα στην Ελλάδα χρησιμοποιούμε 1 εκατ. πλαστικά ποτήρια καφέ την ημέρα και ότι το 85% των σκουπιδιών στη θάλασσα είναι πλαστικά. Είναι σημαντικό να γνωρίζει τι δεν μπορεί να χρησιμοποιεί, ποιες είναι οι εναλλακτικές επιλογές, γιατί και πώς να ανακυκλώνει τα πλαστικά μπουκάλια κ.ά.

Μόνο μέσα από τη σωστή ενημέρωση θα μπορέσει να αλλάξει συνήθειες και να εφαρμόσει συνειδητά στην πράξη αυτά τα οποία προβλέπει η νομοθεσία. Εξίσου σημαντική, βεβαίως, είναι και η προσαρμογή των επιχειρήσεων και βεβαίως και της παραγωγής, σε βιώσιμα πρότυπα. Στόχος, λοιπόν, του ΕΟΑΝ είναι να στηρίξει την κατάργηση των πλαστικών μιας χρήσης, αναλαμβάνοντας δράσεις στο επίπεδο της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης για τους πολίτες και για τις επιχειρήσεις.

Ο Οργανισμός έχει εκπονήσει και αναπτύξει το Επικοινωνιακό του πλάνο για τα έτη 2020-2021, το οποίο έχει εγκριθεί από το ΔΣ, και αναμένεται και η έγκριση από την ΓΓΕΕ. Στα πλαίσια αυτό ξεκινά μία **“Καμπάνια ευαισθητοποίησης των πολιτών για την πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και τη διαλογή στην πηγή” με στόχους την ενημέρωση για:**

- Διαλογή αποβλήτων σε 4 ρεύματα
- Χρήση καφέ κάδου για απόβλητα τροφίμων
- Περαιτέρω περιορισμός χρήσης πλαστικής σακούλας
- Κατάργηση ΠΠΜΧ και Μείωση Χρήσης ΠΠΜΧ

Θα περιλαμβάνει:

- Κυλιόμενες έρευνες κοινής γνώμης
- Κυλιόμενες καμπάνιες ευαισθητοποίησης
- Αναβάθμιση σελίδας ΕΟΑΝ
- Πακέτο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Εν τω μεταξύ μέχρι στιγμής οι δράσεις που έχουν υλοποιηθεί στα πλαίσια της αρχής πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και μείωσης των απορριμμάτων:

- ! Συμμετοχή και παρεμβάσεις αναφορικά με τη νομοθέτηση της κατάργησης και της μείωσης των Πλαστικών Προϊόντων Μιας Χρήσης (ενσωμάτωση Οδηγίας 904/2019), του νέου νόμου για την προώθηση της ανακύκλωσης (ενσωμάτωση Οδηγιών 951/2018 και 952/2018), καθώς και στην εκπόνηση του ΕΣΔΑ 2020-2030.
- ! Ανάπτυξη σχετικών εργαλείων και ψηφιακών εφαρμογών: η παραγωγή τηλεοπτικής διαφημιστικής ταινίας (τηλεοπτικού spot) για τηλεοπτική προβολή ως κοινωνικό μήνυμα της καμπάνιας "Ελλάδα Χωρίς Πλαστικά Μιας Χρήσης", η δημιουργία και ανάπτυξη ιστοσελίδας surfree.gr, βάσει του προγράμματος ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης των πολιτών του ΥΠΕΝ "Ελλάδα χωρίς πλαστικά μίας χρήσης", η ανάπτυξη τριών ψηφιακών εφαρμογών: *Πλατφόρμα Διαβούλευσης, Πλατφόρμα Post-it, Ψηφιακός Βοηθός για τα ΠΠΜΧ*, που έχει ενταχθεί και στην ιστοσελίδα του

ΕΟΑΝ.

- ! Οργάνωση της **Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Μείωσης Αποβλήτων** 19-27.11.2020. Ο ΕΟΑΝ ως εθνικός συντονιστής, κάλεσε για συμμετοχή, προέκρινε και υποστήριξε τις 29 δράσεις που υλοποιήθηκαν την εβδομάδα αυτή από διάφορους φορείς (σχολεία, ΟΤΑ α' βαθμού, ΚΟΙΝΣΕΠ, ΣΣΕΔ) στην Ελληνική επικράτεια. Ο ΕΟΑΝ πραγματοποίησε δράση "Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού" με ερωτήσεις σχετικές με τη θεματολογία της Εβδομάδας.
- ! Εκπόνηση του Οδηγού για τους ΟΤΑ α' βαθμού, ο οποίος προβλέπεται να διανεμηθεί εντός του 2021 (εκτυπώσεις και ψηφιακά).

Ο Οργανισμός μέσω των δράσεων και του επικοινωνιακού του πλάνου συνεχίζει την ενημέρωση σχετικά με την κατάργηση και μείωση της χρήσης των πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης (ΠΠΜΧ), την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τη μείωση της χρήσης της πλαστικής σακούλας μεταφοράς, την ενημέρωση των παραγωγών αποβλήτων σχετικά με τις υποχρεώσεις τους (συμμετοχή σε ΣΣΕΔ, εγγραφή σε ΕΜΠΑ) και των εμπόρων αναφορικά με το επιβαλλόμενο περιβαλλοντικό τέλος σε όλα τα είδη διακινούμενης πλαστικής σακούλας μεταφοράς.

Πολύ σημαντική πηγή ανατροφοδότησης για τα τρέχοντα θέματα πρόληψης και ανακύκλωσης στα πλαίσια της κυκλικής οικονομίας αποτελεί και η συμμετοχή Οργανισμού στο έργο **LIFE-IP :Η εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στην Ελλάδα**.

Η Ελλάδα, αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε σημείο καμπής, όσον αφορά τα θέματα της κυκλικής οικονομίας. Καλείται να επιταχύνει τις προσπάθειές της, να υιοθετήσει γρήγορα και αποτελεσματικά βέλτιστες πρακτικές, προκειμένου να καλύψει τους απαιτητικούς στόχους που έχουν τόσο από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο ΕΟΑΝ, αναλαμβάνοντας ουσιαστικό ρόλο στους παραπάνω τομείς, αποτελεί βασικό πυλώνα για την υλοποίηση της νέας εθνικής αντίληψης και στρατηγικής για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Πέρα από το σχεδιασμό και την εφαρμογή των σχετικών πολιτικών, αυτό που φιλοδοξούμε είναι να λειτουργούμε ως κόμβος μεταξύ όλων όσοι εμπλέκονται σε αυτή την προσπάθεια: των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης, των φορέων της αγοράς και βεβαίως της κοινωνίας. Θέλουμε η δραστηριότητά μας να αποτελεί σημείο αναφοράς, για τη δημιουργία μιας όσο το δυνατόν ευρύτερης «πράσινης» συμμαχίας, η οποία θα βοηθήσει την Ελλάδα να πραγματοποιήσει το άλμα που χρειάζεται και να βρεθεί στην πρώτη γραμμή, σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης.